

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Mark Miller
MINUIT! NEW YORK

Copyright © XO Éditions, 2021.

All rights reserved.

Published by arrangement with Lester Literary Agency.

Translation Copyright © 2022 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04538-3

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

MARK MILER

**PONOĆ
U
NJUJORKU**

Prevela Gabrijela Čović

VULKAN

IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

*Lizi, mojoj snazi, mom putokazu, koja mi je jednog
lepog jutra dala ideju i koja je bila moj prvi čitalac.*

*Ljubav je jedina sila koja može zadržati
čoveka da ne padne.*

Pol Oster

[Zdravo, Lorena. Da li me se sećaš? I večeras si, vidim, sama.]
[Ko si ti?]
[Neko ko brine o tebi.]
[Sad je dosta. Blokiraću te.]
[Uvek ću naći način da dođem do tebe. Zar ne želiš da znaš ko sam i kako znam sve o tebi?]
[Baš me briga, bedniče! Ne zanima me! Ti si samo još jedan ludak sa društvenih mreža.]
[Stvarno ne želiš da znaš koji su moji planovi? Ipak se tiču tebe.]
[Zbogom, kretenu.]
[Moj plan je *da te ubijem*, Lorena.]
[Šta?]
[Kao što sam ubio tvog oca...]
[Idiote, moj otac je umro pre dvadeset osam godina!]
[A njegov ubica nikad nije pronađen, zar ne?]
[Pa? Do te informacije svako može doći na internetu!]
[Niko ne zna gde živiš: Avenija Barbe d'Orviji 1, treći sprat, levo. Ni da živiš sama. Nemaš dečka ni kućnog ljubimca.]
[KO SI TI?]
[Uskoro ćeš saznati.]
[Misliš da si me uplašio? Treba da se lečiš! Obavestiću policiju. U međuvremenu, blokiraću te. Zdravo.]

Isprva je mislila da će sve biti u redu. Zaista je verovala u to. Prestaće, govorila je sebi. Umoriće se. Nestaće iz mog života.

U početku je zaista želela da veruje u to...

Predgovor

Oh!

(Džo Tilson, ulje na platnu)

Maj 2020.

Njujork, 28. maj 2020. godine, oko osam ujutru: sunce miluje krovove Menhetna. Oslikava se u milionima prozora nebodera, bukti u širokim kanjonima avenija, provlači se kroz zeleno lišće Central parka, obasjava zatvorene balkone i isturene prozore kancelarija i metroa.

Probija se kroz tri prozora umetničkog potkrovlja u Sohou, u centru Menhetna. Osvetljava telo u podnožju nepospremljenog kreveta i pod od hrastovine. Guta velike postere Hansa Hofmana i Saja Tvomblija koji vise na zidovima, poigrava se sa psom koji grebe po parketu i cvili pored tela.

Ona otvara teška metalna vrata i posmatra prizor s praga. Ošamućena. Prestravljena. U tri koraka mu prilazi, dozivajući ga.

„Leo!“

Nema nikakve reakcije. Prostrano potkrovlje okupano je razigranim izlazećim suncem, ali ona oseća hladnoću iznutra. On leži na podu, neverovatno miran i lep.

„Leo!“

Tišinu razbija samo žalosni lavež. Koker španijel liže lice svog gospodara, molećivo i nežno. Njegov gospodar izgleda tako mirno na sunčevoj svetlosti, kao da spava.

„Leo!“

I dalje nema odgovora. Hvata je panika, pada na kolena, drmusa ga i šamara. Suze već teku niz Lorenine obraze – blistave na plavoj jutarnjoj svetlosti.

„Leo! Preklinjem te! Otvori oči! Reci nešto! LEO!“

Saginje se, opipava mu puls, osluškuje disanje. Živ je! Diše!

Dvadeset sekundi kasnije, on otvara krupne sive oči, bledih šarenica, i gleda je onim prozračnim pogledom od kog se sva istopi. Pokušava da se nasmeje, ali bled je kao krpa.

„Lorena? Tu si... Ne boj se... Pozovi pomoć“, kaže tiho. „Pozovi ih, ljubavi moja...“

Sledećeg trenutka zatvara oči. Diše, ali izgubio je svest. Lorena vadi telefon, ruka joj se tresu. Suze joj zamagljuje vid. *Koncentriši se!* Dvaput pokušava da pozove hitnu pomoć. Čuje neki glas. Muca zbunjeno. Smireno je pitaju za ime, kontakt podatke „u slučaju da se veza prekine“. Ona govori bez daha, ali ženski glas je prekida, traži da sve ponovi. Oseća da će pobesneti jer je smirenost te žene dovodi do ludila. Udahne i objašnjava. Žena shvata koliko je ozbiljno, traži od nje da ostane na vezi.

On tada otvara oči i kaže:

„Polako...“

I ponovo ostaje bez svesti. Tog 28. maja 2020. godine u Njujorku bilo je tačno 8.30 ujutru.

Bolničari s platnenim maskama ga odvođe. Točkovi nosila zloslutno škripe. Lice mu je prekriveno maskom za kiseonik. Vidi mu samo kosu, za koju je mislila da je preduga kad ga je prvi put ugledala, i zatvorene oči. Oseća da je strah – svemogućí strah – obuzima. Prati ih do lifta i zatvara vrata potkrovlja. Koker španijel, sam nasred sobe, podiže pogled ka njoj – tužan, izgubljen, izbezumljen pogled psa bez gospodara, i suze joj opet naviru.

Ulica Vuster. Zadnja vrata belih kola hitne pomoći, s narandžastim i plavim prugama, njujorške Prezbitarijanske bolnice su širom otvorena. Uvlače nosila u žlebove. Leo nestaje u kolima koja zavijaju, a ona se vraća da uzme neke stvari. Pita se šta će mu trebati u bolnici, ali zna, duboko u sebi, sa sigurnošću koja joj kida srce, da se on neće vratiti.

Prvi deo

Konvergencija

(Džekson Polok, ulje na platnu)

Ako ste ikada bili u Njujorku, znate o čemu pričam.

Jardberds, *New York City Blues**

Pet meseci ranije

Tog ponedjeljka, 9. decembra 2019. godine, nad Parizom je lila kiša kao iz kabla. Zatvorila je kofer i bacila ga na krevet u svom velikom, gotovo praznom stanu u Aveniji Barbe d'Orviji 1, korak od Ajfelove kule. Ona je Lorena Demarsan, ćerka pokojnog Fransoa Gzavjea Demarsana i Fransoaz Balsan.

U prestonici je u decembru padala kiša i bilo je ledeno, ali Lorena nije marila: za nešto više od dva sata odleteće u Njujork, gde, prema proceni meteorologa, pada sneg.

Lorena je volela Pariz – ali je Njujork obožavala.

Njegova energija, nekakva posebna živost činila ga je jedinstvenim. I ono nešto neuhvatljivo, pomalo specifična muzika i ljudi, toliko drugačiji od Parižana, što joj je bilo dobro poznato: iako Francuskinja, prve godine života je provela u Velikoj jabuci, pre nego što je njena majka odlučila da se vrati u Francusku, da ode što dalje od velegrada u kom je Lorena odrastala. Tako ju je, svaki put kad bi se vratila, opijala vrtoglava magija grada koliko i osećaj da je ponovo kod kuće.

Na sebi je imala poveći džemper i farmerke, i sivi šal obmotan oko vrata. Pogledala je na sat. Četiri sata i devet minuta po podne. Taksi bi

* *Njujorški bluz.* (Prim. prev.)

mogao da stigne za minut. Pošto je otišla na balkon, poslednji put se zagledala u Ajfelovu kulu, opkoljenu naletima vetra. Oluja je besnela, ali Stara dama bila je ravnodušna prema toj stihiji: stojeći uspravno pod mračnim pariskim nebom i prkoseći prolaznosti vremena, prebrodila je sve krize i oluje.

Lorena je proverila da li se pasoš nalazi u unutrašnjem džepu njenog kaputa. Imala je samo jednu želju: da bude u avionu, da je služe hostese i stjuardi. Popiće čašu-dve šampanjca, pogledala film ili seriju, a zatim će utonuti u san pod udobnim ćebetom i sa maskom za spavanje, koje je obezbedila poslovna klasa *Er Fransa*, tri hiljade metara iznad Atlantika. Želela je samo da bude daleko odavde, bila je tako uznemirena, potištena. Međutim, tridesetpetogodišnja Lorena Demarsan imala je razlog da se raduje. Profesionalno je bila u usponu, a njen prelazak preko Atlantika značio je novu etapu u toj besprekornoj karijeri: agencija za komunikacije DB&S otvorila je filijalu u Njujorku – i nju su izabrali da je vodi. Naziv DB&S sadržao je početna slova tri prezimena: Demarsan, Buržin i Salome. Pol Buržin i Pol Anri Salome bili su njeni partneri. Ona ih je zvala „moja dva pola“. Ono što su uvek i bili, čak i ako su se, mnogo stariji i iskusniji od nje, nekadašnji prijatelji njenog oca, ponekad odnosili prema njoj očinski, što joj je išlo na živce.

Ipak, Lorenu su izabrali da vodi filijalu u Njujorku zato što je savladala jezik, jer je bolje od bilo koga poznavala pravila, kao i grad i njegove stanovnike: zato što je, u stvari, bila Njujorčanka koliko i Parižanka.

Otišla je u jedno od kupatila i u ormanu za lekove pronašla tabletu za upalu grla. Svaki put je bilo tako. Kad bi neki važan događaj bio na vidiku, ona bi se razbolela. Kao tinejdžerka, uvek je imala herpes na donjoj usni pre sastanka s dečkom ili pre ispita. Vratila se u spavaću sobu kroz prilično dugačak hodnik. Stan je imao dvanaest prostorija, uključujući šest spavaćih soba i četiri kupatila. Petnaest hiljada evra po kvadratu, u veoma otmenom delu grada, jednom od najskupljih u Parizu. Da nije bio deo očevog nasleđstva, nikada ne bi mogla da priušti sebi život na uglu 7. arondismana.

Poruka na telefonu obavestila ju je da joj je stigao taksi.

Nagnula se preko kreveta i poslednji put se divila slici koja se pojavila na ekranu njenog laptopa. *Stražar*. Slika Viktora Čartorisnog*. Ne bilo kakva slika, već SLIKA. Remek-delo poljsko-američkog slikara. Ono koje je otvorilo njegovo drugo razdoblje, poznato kao „metafizički realizam“, iz 1970. godine. Delo koje ga je učinilo jednim od najistaknutijih američkih umetnika XX veka, pored Poloka i Vorhola. Nejasna silueta čoveka bila je nacrtana krupnim, žestokim i crnim potezima četkice na sivoj pozadini, s jedva приметnim primesama zelene i kadmijum-žute i gusto nanesenom intenzivnom crvenom.

Stražar. Omiljena slika njenog oca. I Lorenina... Pogledala ju je po stoti put. Za nekoliko sati možda će biti njena.

Htela je da zatvori kompjuter i stavi ga u kutiju kad se poruka pojavila u inboksu i na ekranu njenog telefona. Ona se ukočila. *Pošiljalac nepoznat*. *Nema zaglavljaja...* U mozgu joj se oglasio signal upozorenja. Obuzela ju je strepnja. Grlo joj se iznenada osušilo, ali je ipak otvorila poruku:

Možeš otići bilo kuda, Lorena, nećeš mi pobeći.

Netremice je gledala u ekran, paralizovana.

U sledećoj sekundi odmahнула je glavom. Isključila je kompjuter i sva svetla, jedno po jedno, tako da je samo sjaj uličnih svetiljki prodirao u prazne prostorije. Potrčala je ka vratima, s torbom za laptop preko ramena i koferom u ruci, zaključala stan i pojurila prema liftu.

Posrtala je na trotoaru, lica zabijenog u šal i kragnu kaputa. Osećajući hladnu kišu na obrazima, uputila se prema taksiju parkiranim na uglu avenija Barbe d'Orviji i Emil Dešanel. Za nekoliko sekundi frizura joj je bila uništena.

Oluci su bili preplavljeni, kiša je spirala fasade i asfalt. Nikoga živog nije bilo napolju. Četvrt je izgledala pusto bez svojih stanovnika. Da je napuštenija nego što jeste, ovde bi čovek jednostavno umro.

* Iako pisac uglavnom navodi prave umetnike i njihova dela, slikar po imenu Viktor Čartoriski nije postojao. Adam Čartoriski je postojao i bio je ljubitelj umetnosti. *Stražar* je slika Karela Fabricijusa. (Prim. prev.)

Mark Miler

Ušavši u crni *mercedes*, shvatila je koliko se trese. Utonula je u zadnje sedište, sa osećajem da beži od opasnosti, misleći da će je možda u Njujorku ostaviti na miru. Želela je da ode zauvek. Želela je da je došao veliki dan. Uskoro će doći. Sledećeg meseca. Ova poseta je samo uvod, priprema za veliki skok, nakon čega više neće imati priliku da joj uništi život: čim bude napravila između sebe i njega šest hiljada kilometara.